

Minnesanteckningar från nätverksträff med Naturens år 2023-12-11

SLU Ultuna, Uppsala, kl. 13-16

Närvarande:

Ola Langvall Svenska fenologinätverket,
Mora Aronsson och
Maria van der Wie Svenska botaniska föreningen,
Johan Samuelsson Artdatabanken,
Annika Borg Centrum för biologisk mångfald (CBM)
Jessica Ångström Världsnaturfonden,
Maria Bergström Naturskyddsföreningen,
Frida Samuelsson,
Claes Enger och
Sanna Edvall från Naturhistoriska riksmuseet,
Helena Rosenberg, Sveriges hembygdsförbund
Martin Hammarsten, Zoopedagog Skansen
Helena Håkansson, Svenska djurparksföreningen
Katrín Jones Hammarlund och
Eva Sandberg SLU Centrum för naturvägledning (CNV)
Berit Oscarsson Naturvårdsverket deltog via länk med information om Naturvårdsverket

1 Naturlyftet 2025-2030 – idé att samlas kring och diskutera

Eva Sandberg från CNV presenterade idén om att arbeta brett tillsammans med ett "Naturlyft" för att sätta fokus på behovet av och kommunikation om naturvård och biologisk mångfald. Idén har lyfts av CNV bland annat i inspel till Naturvårdsverket vad gäller fortsatt arbete med friluftspolitiken (friluftslivets år borde följas av en satsning på att uppmärksamma den natur som är friluftslivets arena) samt vid workshop på CBMs mångfaldskonferens där förslaget lyftes från grupp som jobbade med kommunikation som verktyg för att uppnå konventionen för biologisk mångfalds (CBDs) mål för 2030 om att trenden med artdöende då ska vara bruten. Förslaget följer med konferensens inspel till miljömålsberedningen (i början av 2024).

Helt oavsett om det kommer något stöd eller satsning från den statliga naturvården på ett "naturlyft" kan aktörerna i Naturens år-nätverket satsa på ett gemensamt koncept där arbete vi redan gör också blir del av arbetet för Naturlyftet. Att arbeta under fem år istället för ett ger en stadga och riktning i arbetet som fokuserar på CBD och FN:s hållbarhetsmål (SDG). Båda förhåller sig till måläret 2030.

Gruppdiskussioner om Naturlyftet:

Bra idé / Kunskapsbasen finns - men kommunikation som når fram och bidrar till att många delar förståelse, engagemang och handling saknas.

Vi jobbar alla med biologisk mångfald vi behöver lyfta och stärka varandra att orka jobba på

Skala upp till nya målgrupper – inte ”predika för kören”

Det är positivt om vi kan lyfta varandra, vi finns i ett sammanhang även om vi jobbar med olika projekt och kampanjer mot olika målgrupper.

Utgångspunkt kan vara vad vill du göra som del av Naturlyftet? Vad kan du göra? Stor bredd i våra organisationer i nätverket – välj något och gör

Gemensamt språk

Utgå från det vi redan gör så vi kan bära det själva.

Sammanfaller med FN:s globala mål.

Bra med koncept som löper över tid kryddat med punktinsatser

Genom detta bättre lyfta allt arbete som faktiskt görs i våra organisationer under gemensamt flagg.

Naturlyftet ej registrerat som varumärke, ska vi göra det?

Kunskap – insikt – AKTION (det är här det brister)

Åsikter står mot vetenskapliga fakta

Men vad ska man göra då? Behöver vi en tydlig åtgärdsplan?

Måla upp tydliga scenarios och använd enklare modeller.

Inte bara lyfta ”biologisk mångfald” utan också vanliga arter och hur de påverkas av t ex klimatförändringar

- Ställ frågan: Vad är alternativet? Vad händer om vi inte gör något? Måla upp alternativa scenarier.

Hur ser det ut med kunskapen? Var finns kunskapsluckorna? Vore bra att göra en undersökning.

Vi borde ha gemensamma programpunkter eller i alla fall kommunicera med varandra vad vi gör och har på gång i våra verksamheter. Dela program med varandra och dela och delta i varandras verksamheter.

Bra med fem år istället för ett. Kanske årliga teman, artgrupper och målgrupper (t ex inventeringskurser för skogsägare)

Biologiska mångfaldens dag – en viktig och uppskattat dag med samma tänk.

Skapa scenarier – Alternativ – Åtgärdsplan
Planera 2024 genomföra från 2025 - 2030

Rapporter från medlemmarna

2 Sveriges hembygdsförbund

Hur kan vi kommunicera biologisk mångfald i kulturlandskapet. Odlad mångfald. Kulturstigar.

Har tagit inspiration av CNV och Botaniska föreningen. Se på hembygd.se.

<https://www.hembygd.se/shf/hembygdsrorelsens-engagemang-for-hallbara-landskap>

Jobbar också med EU:s vattendirektiv och återvätning av tidigare våtmarker.

3 Naturhistoriska riksmuseet

Utställning *En värld av vatten* håller på att tas fram. Invigning våren.

Cosmonova (och innertaken) renoveras. Utställning Mall of Scandinavia.

Det finns även ett våtmarkstema på museet med skapande aktiviteter i labbet. Låtsas vara forskare.

Satsar på ungdomar och medskapande metoder.

Art of hosting – conversation that matters (medskapande)

Biologisk mångfald – hur kommunicera? Utställning Livets rum på gång.

4 Svenska fenologinätverket

Indikatorarter klimat

Vårkollen och försommarkollen årliga event. Lyfter nu i samarbete med bl a CNV.

Naturum och klimat + fenologi

Naturkunnig.se - webbutbildning i natur i vår med alla länsstyrelser

5 Svenska botaniska föreningen

Med på vår och försommarkoll! Grundkurs i botanik 350 deltagare. Botanikportalen.se

Landskapsflora + Finsk flora digitalt. (Virtuella floran finns inte mer)

Fördjupningskurser

Kan vara intressant att sprida info om kurserna till NVL-nätverket!

6 Naturskyddsföreningen

Bidra till naturskydd och biologisk mångfald – fokus Sveriges äldsta miljöorganisation

Vilka ska vi nå? 30-40 åringar. Hur höja statusen? - Kommunikation

7 Artdatabanken

Artportalen byter utseende

Rödlistan uppdateras 2025 och presenteras 2026

Artikel 17 – EU:s art- och habitatdirektiv

Risklista

Nationalnyckel 10-fotade kräftdjur aug-sept-24

Flora och Faunakonferensen: Alternativa skogsbruksmetoder 24-25 april

8 Svenska Djurparksföreningen

Bevarande utbildning och forskning

Samarbete Sverige, Norge, Danmark

Hitta hur djurparkerna kan jobba med biologisk mångfald

Bevarandeuppdrag

Hur kan vi ha nytta av varandra.

Bra arena för forskning

Bevarandekommunikation – alla djurparker har ett folkbildningsuppdrag

8.5 miljoner besökare i djurparkerna på ett år. Jättearena för kommunikation.

Djuren är bärare av berättelser och arbetet del i ett stort kunskapshöjande bevarandearbete.

Berätta om att det är många som jobbar med det här (jmf Naturlyftet) och att vi gör det tillsammans.

Jämför med Kew Gardens strategi att alltid jobba tillsammans med andra.

9 CBM

Kommunikation om hur implementera ramverket i Sverige – inspel miljömålsberedningen från Mångfaldskonferensen

Art- och habitatdirektivet

Biodiverse <https://www.biodiverse.se/tidningsnummer/>

Bok på g: Fladdermössens landskap

10 Skansen

Arena 1,5 miljoner besök per år

Djur – skyltar – bevarande

Utställning i rulltrappan och i trapphuset (bland annat med CBM) tema BM

1500 lektioner per år

Vuxenskolan – kurser om biologisk mångfald

Bioblitz (505 arter på Skansen)

Fjällräven – bevarande

11 CNV

Budget från Naturvårdverket minskar inför 2024

Medel från Havs- och vattenmyndigheten

Kommer börja bygga på nature interpretation lab – kunskapsutveckling praktiker forskare inom ramen för Mistra environmental communication 2024-2028

12 Rapport från Naturvårdsverket

Berit Oscarsson rapporterade om regleringsbrevet 2024 och den kraftigt bantade naturvårdsbudgeten – nedskärningarna fortsätter. Hanterbart men utmanande.

Klimathandlingsplan – 16 uppdrag om skogen. Hur skydda? Artskydd? Frivilliga avsättningar?

Nya EUförordningen för restaurering av natur – prel ök 20% till 2030 land och hav. Alla ekosystem till 2050. Grönska i städer.

Vilka naturtyper har Sverige – rapporteras i mars

Sveaskogspaketet – byter till oss skyddsvärd natur. 500 Mkr mer till 2026.

13 Nästa möte

Hos Svenska botaniska föreningen

Någon gång i slutet av mars, början på april. (Påsk ligger i slutet på mars)

Som nätverk fortsätter vi att diskutera naturlyftet och planerar inför lansering 2025

Länk till bok Biologisk mångfald: En guide för svenska företag, Vildriket

<https://vildriket.se/ny-bok-vagleder-foretag-i-biologisk-mangfald/>

/ Anteckningar Eva och Katrin, CNV

Bilaga: Evas Powerpoint om mångfald